

ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дундговь аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: **ДУА-2023/27/НА-СТА-ТШЗ**

Цахим хуудас:
www.audit.mn
Дундговь аймаг
2023 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Р.Мөнхтогтох
Утас: 70592439
Цахим хаяг: Munkhtogtokhr@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Наранцацрал
Утас: 70592225
Цахим хаяг: Narantsatsralkh@audit.gov.mn

Аудитыг гүйцэтгэсэн: Си Пи Ти Эй Аудит ХХК
Утас: 77233030
Цахим хаяг: info@cptaaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

АГУУЛГА

---

1. Хараат бус аудиторын дүгнэлт	3
2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	5
3. Санхүүгийн тайлангийн тодруул.....	11
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	12
3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин.....	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	13
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлт.....	13
4. Аудитын тайлан.....	14
4.1 Ерөнхий зүйл.....	14
4.2 Материаллаг байдал.....	14
4.3 Төрийн хэмнэлтийн хуулийн хэрэгжилт.....	14
4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт	15
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	15
5. Аудитын илрүүлэлт	16
6. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл.....	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар

Форчунуй дүнүүд

Горийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Гөсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Орнуудын газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний одроорх санхүүгийн байдлаа, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө омчийн бөрчтөнгө, монгол түйшүүжийн тайлан, тодруулгууд болон гөсвийн түйшүүжилсүүдийн хийц.

Эрүүг мөндийн газрын 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний одрөөрх санхүүгийн тайлан, тосвийн түйнчлэгийн Тосвийн тухай хууль, Цяа тайлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлж бүх материалыг зүйлсийн хувьд үзүүн зов толилуулсан байна.

Дүштэйн чөсөд

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийх. Одоо Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандартыг түүхэн чийцүү гэж Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын багасан журам, зааврын дагуу түйрүүгээ, аудит хийдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйнүүр хариуцлагын билеүүж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангаттай богоод зохицтой аудитын нотолгоо нь дундаж огогч чадслал болно.

Асуултын оптимизация

Санхүүгийн тайландийн тухай хөрөлбогчийн анхааралт хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад тайлант онц Дундаж овь аймийн Эрүүл мэндийн газар бүтцийн борчлогчийг холбоотой ахмадын санг ундерн үйл ажиллагааны санхүүгийн тайлантай нөхцөлж, 9,281,5 мянган төгрөгийн харилцахын үзүүлэгчийг “чинийж ирснэ монгол хоронго”-оөр монгол түүхийн тайланд хууль, журмын дагуу бүртгэл тайланд тусгасан байна. Монгол тайланд онц 71,934,1 мянган төгрөгийн эм актальсан нь төвлөйт вакцины хадгалалтын хугацаа дууссантай холбоотой. Үү үйл явцуудын санхүүгийн тайланд голилтуулсан багод, санхүүгийн тайланд голилтуулсангүй асуудал гарсаагүй болно.

Тус байгууллагын чин үүрэг нь бөрчтөгж таган буулах, ийндох асуудал гаралгүй болгох
үйл ажиллагаагаа тааралгүй явуулж тай холбогтой тогторхой бүс байгаад үүсвэрүү.

Аудитын төгсчүүдэл

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад тодорхойлоход материаллаг буруу илэрхийлийн зреджийн үнэгээ ондор, нийт бүхий зреджэл, удирдлагын шийдвэр гаргасан чухаг асуутаа байхгүй. Тайлант хугацаанд 19 иргэд 306,739.9 мянган тогрог төлж эврэг тараахад нь одоо нийтийн тутамж, 117 иргэд 525,565.6 мянган тогрогийн ходоо орон шугам тогтвортой сууриний тай ажилласны тутамж олон осон нь нийт тосвийн 56.8 хувийн залж байна.

Бусад асуудлын хөсн

Худалгын түйнүүсэхэд аудитын хамрах нүүрэний хягаарлагт хийх шаардлагатай болон хангалттай, зохицой ногоон багаж авах боломжтай байгаа гэсэндэгүй тул билний олж авсан ногоон багаж аудитын дүгнэлтийн сүхрү болоход нүүрээрэй зохицой гэж үзүүл.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг харин шалгыг хүчинч. Засаг даргатай түйшцэгийн толовложоог 13 зорилтын 46 арга хэмжээ хэрэгжүүлжээхэд гарсан байгуулаад түйшцэгийн толовложооний хөрөгжилт 94.9 хувьтай үзүүлгэсэн.

Санхүүний тайланд төсвийн захирагчийн хүчтэй уурт, харцууллага

Төсвийн захирагч санхүүний тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан болох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан болох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу цэвэр зөв болгох эж болцуулах үүрэгийг.

Санхүүгийн тайлан замынан дэвсгэр цаханыг утмаас хүснэг материалыг буруу илрүүлийн тайланыг
бэлтгэхдээ шаардлагатай төжүүлж болгоод хянагийн тогторхой төжүүлж, хорижуулж үүрэг
хариуцлага хүргэн.

Торийн аудитын байгууллагын үүрийн хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага заллан освэл алдааны улмаас үүсч материаллаг буруу илрхийг төс санхүүгийн тайлан бүх одоо ангид зөх талаарх үзүүлэлтэй багасгаажуулалт олж авах, дүгнүүл, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээр түүчинийх боловч үнэмлэхгүй түүчиний баталгаажуулалт бинь багасгах АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудигаар бүх материалаг буруу илрүүхийн түүрүүндээ төөн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэргийг ний засилж зөвхөт алдаанаас үүсж болох багаад даргаараа зөвлө нийтэд
утг санхүүгийн тайланц үзүүлжин тарах хорлогчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нээлтээ
үзүүлжээгээ байвал материалын төжүүлэл.

ДАРАГОРЧУУДХ АУДИТОР / РМОНХЮОГОХ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	432,769,604.11	270,195,883.64
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	7,577,028.29	9,778,510.13
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	7,577,028.29	9,778,510.13
3121	Төгрөг	7,577,028.29	9,778,510.13
31214	Бусал төсөл, нөөцийн харилцах	7,577,028.29	9,778,510.13
33	АВЛАГА	5,000,000.00	00.00
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	5,000,000.00	00.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	420,192,575.82	260,417,373.51
351	Түүхий эд материал	382,474,119.84	224,436,517.53
35110	Тусгай зориулалттай материал	69,049,490.00	19,493,489.72
35130	Эм боох материал	313,424,629.84	204,943,027.81
354	Хангамжийн материал	37,718,455.98	35,980,855.98
35410	Бичиг хэргийн материал	3,249,700.00	3,223,970.00
35420	Аж ахуйн материал	32,187,175.98	27,509,305.98
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	201,000.00	60,000.00
35450	Барилгын засварын материал	794,700.00	4,461,700.00
35470	Бусад хангамжийн материал	1,285,880.00	725,880.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	1,123,414,459.31	1,094,813,672.12
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,123,414,459.31	1,094,813,672.12
392	Биет хөрөнгө	1,082,833,459.31	1,052,777,672.12
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	907,757,122.86	907,757,122.86
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-101,620,411.56	-135,397,357.08
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	142,900,000.00	142,900,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-63,580,000.14	-64,160,000.22
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	191,697,372.83	227,106,406.30
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-24,650,341.57	-52,176,642.91
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хотшил	56,781,700.37	50,707,200.37
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-26,451,983.48	-23,959,057.20
393	Биет бус хөрөнгө	40,581,000.00	42,036,000.00
39301	Програм хантамж	650,000.00	2,050,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-605,000.00	-550,000.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	40,536,000.00	40,536,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	1,556,184,063.42	1,365,009,555.76
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	00.00	00.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	1,556,184,063.42	1,365,009,555.76
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	1,556,184,063.42	1,365,009,555.76
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	474,992,657.00	474,992,657.00
51101	Өмч: - төрийн	474,992,657.00	474,992,657.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	824,845,445.62	633,670,937.96
51210	Өмнөх үсийн үр дүн	824,845,445.62	824,845,445.62
51220	Тайлант үсийн үр дүн	00.00	-191,174,507.66
51300	Хөрөнгийн дахин унэлгээний зөрүү	256,345,960.80	256,345,960.80
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	1,556,184,063.42	1,365,009,555.76

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дунгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	7,191,448,407.90	3,161,794,165.89
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,293,783,044.30	1,591,444,381.05
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,293,783,044.30	1,591,444,381.05

120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,293,783,044.30	1,591,444,381.05
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Үндсэн хөрөнгө	51,945,407.55	61,694,979.47
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого-Бараа материал	4,241,837,636.75	1,529,749,401.58
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,897,665,363.60	1,570,349,784.84
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,714,520,600.00	1,468,335,400.00
131001	Ургал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,714,520,600.00	1,468,335,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,183,144,763.60	102,014,384.84
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчтэй бус этгээдээс авсан хандив,	18,117,180.00	42,157,433.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хувваарилсан хөрөнгө	1,055,246,270.00	48,292,620.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	109,781,313.60	11,564,331.84
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,583,684,420.43	1,755,990,924.20
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,583,684,420.43	1,755,990,924.20
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,657,310,697.43	913,643,849.20
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	456,840,555.00	422,550,800.00
210101	Үндсэн цалин	272,836,501.00	282,502,803.81
210102	Нэмэгдэл	119,912,807.00	69,087,026.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	29,428,761.00	28,305,000.00
210104	Урамшуулал	34,662,486.00	42,655,970.19
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,316,143.65	53,996,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,040,127.36	38,056,893.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,524,654.84	4,169,471.32
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,619,723.70	3,329,456.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	830,149.49	767,361.86
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,301,488.26	7,673,617.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	84,281,564.70	81,302,201.11
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,799,452.70	4,618,099.11
210302	Түлш, халаалт	73,385,312.00	73,385,312.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,096,800.00	3,298,790.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	81,541,432.04	115,950,673.89
210401	Бичиг хэрэг	6,306,950.00	11,900,330.00
210402	Тээвэр, шатахуун	28,392,125.00	16,940,022.39
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,374,249.24	5,229,527.50
210405	Хог хаягдал зайлзуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	00.00	375,990.00
210406	Бага үнэтэй, тургэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	00.00	4,963,780.00
210407	Аж ахуйн материал худалдан авах зардал	3,842,650.00	00.00
210408	Бараа материал актальны зардал	33,625,457.80	76,541,024.00
2105	Нормативт зардал	665,307,455.11	23,751,308.54
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	664,315,455.11	20,726,808.54
210503	Нормын хувцас, зөвлөн эдлэл	992,000.00	3,024,500.00
2106	Эд хогшил, ургал засварын зардал	9,176,013.60	21,574,250.00
210604	Ургал засвар	9,176,013.60	21,574,250.00
2107	Томилолт, зочны зардал	42,324,420.00	36,862,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	42,324,420.00	36,862,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,459,264.00	4,407,749.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	342,100.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,116,775.00	2,072,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	204,058.00	282,308.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	67,000.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,358,250.00	1,704,200.00
210807	Газрын төлбөр	371,081.00	271,591.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	254,063,849.33	153,247,266.66
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	154,705,903.00	42,261,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,905,000.00	11,084,900.00

210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	95,452,946.33	99,900,666.66
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,926,373,723.00	842,347,075.00
2132	Бусад ургал шилжүүлэг	1,925,708,202.00	840,343,460.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	560,299,788.00	306,739,868.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтворт суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад	520,399,700.00	525,565,630.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	845,008,714.00	8,037,962.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	665,521.00	2,003,615.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	665,521.00	2,003,615.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	3,607,763,987.47	1,405,803,241.69
145	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ОРЛОГЫН ДҮН	105,882,151.01	00.00
145002	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны олз	105,882,151.01	00.00
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	3,397,887,685.81	1,596,977,749.35
225005	Үнз төлбөргүй гарсан зардал	3,397,887,685.81	1,596,977,749.35
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-3,292,005,534.80	-1,596,977,749.35
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	315,758,452.67	-191,174,507.66

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	2,902,566,800.01	1,575,349,784.84
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	4,901,436.41	00.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	4,901,436.41	00.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	4,901,436.41	00.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	4,901,436.41	00.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	2,897,665,363.60	1,575,349,784.84
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,714,520,600.00	1,468,335,400.00
131001	Ургал үйл ажиллагааны санхүүжилт	1,714,520,600.00	1,468,335,400.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	1,183,144,763.60	107,014,384.84
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчтэй бус этгээдээс авсан хандив,	18,117,180.00	42,157,433.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	1,055,246,270.00	48,292,620.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хурээнд бий болсон нэмэлт орлого	109,781,313.60	16,564,331.84
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	2,907,471,863.60	1,563,543,403.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,907,471,863.60	1,563,543,403.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	975,045,042.60	721,196,328.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	456,845,699.00	422,550,800.00
210101	Үндсэн цалин	272,836,501.00	282,502,803.81
210102	Нэмэгдэл	119,912,807.00	69,087,026.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	29,433,905.00	28,305,000.00
210104	Урамшуулал	34,662,486.00	42,655,970.19
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	59,181,205.00	53,996,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,309,261.97	38,056,893.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,524,654.84	4,169,471.32
210203	YOMШЮ-ний даатгал	3,619,723.70	3,329,456.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	830,149.49	767,361.86
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,897,415.00	7,673,617.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	84,421,300.00	81,302,201.11
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,939,188.00	4,618,099.11
210302	Тулц, халаалт	73,385,312.00	73,385,312.00
210303	Цэвэр, бохир ус	4,096,800.00	3,298,790.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	44,727,325.00	41,569,927.89
210401	Бичиг хэрэг	6,406,400.00	4,231,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	25,433,175.76	27,428,600.39
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	9,374,249.24	5,229,527.50

210405	Хог хаягдал зайлцуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,556,010.00	365,300.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,957,490.00	4,314,800.00
2105	Нормативт зардал	94,438,270.00	592,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	93,899,770.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөвлөн эдлэл	538,500.00	592,000.00
2106	Эд хогшил, ургал засварын зардал	10,251,453.60	26,567,450.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	00.00	1,074,500.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,000,600.00	00.00
210604	Ургал засвар	9,250,853.60	25,492,950.00
2107	Томилолт, зочны зардал	42,443,320.00	36,862,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	42,443,320.00	36,862,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлэсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,736,800.00	4,407,749.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	456,000.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,117,200.00	2,072,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	209,800.00	282,308.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	67,000.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,476,000.00	1,704,200.00
210807	Газрын төлбөр	410,800.00	271,591.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	176,999,670.00	53,346,600.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	173,091,770.00	42,261,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,907,900.00	11,084,900.00
213	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1,932,426,821.00	842,347,075.00
2132	Бусад ургал шилжүүлэг	1,926,761,300.00	840,343,460.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	560,518,200.00	306,739,868.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтворт суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	520,918,100.00	525,565,630.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	845,325,000.00	8,037,962.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	5,665,521.00	2,003,615.00
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	5,665,521.00	2,003,615.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	-4,905,063.59	11,806,381.84
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,825,500.00	9,604,900.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,825,500.00	9,604,900.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,825,500.00	9,604,900.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1,825,500.00	9,604,900.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	-1,825,500.00	-9,604,900.00
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-6,730,563.59	2,201,481.84
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	14,307,591.88	7,577,028.29
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	7,577,028.29	9,778,510.13

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үзэлгээний иөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний ийт дүн
C01	2021 оны 01-р сарын 01-иээрх үлдэгдэл	474,992,657.00	256,345,960.80	509,086,992.95	1,240,425,610.75
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	474,992,657.00	256,345,960.80	509,086,992.95	1,240,425,610.75
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний ёсэлт	00.00	00.00	00.00	00.00
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний буураалт	00.00	00.00	00.00	00.00
C06	Орлогын тайланда хүлээн зөвшөөрөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00

C07	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	315,758,452.67	315,758,452.67
C08	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	474,992,657.00	256,345,960.80	824,845,445.62	1,556,184,063.42
D01	2022 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	474,992,657.00	256,345,960.80	824,845,445.62	1,556,184,063.42
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	00.00	00.00	00.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	474,992,657.00	256,345,960.80	824,845,445.62	1,556,184,063.42
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	00.00	00.00	00.00	00.00
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	00.00	00.00	00.00	00.00
D07	Галаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	00.00	00.00	00.00	00.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	00.00	-191,174,507.66	-191,174,507.66
D09	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	474,992,657.00	256,345,960.80	633,670,937.96	1,365,009,555.76

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилаал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	1,468,335,400.00	1,468,335,400.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,468,335,400.00	1,468,335,400.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	632,988,200.00	630,991,840.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	422,550,800.00	422,550,800.00
210101	Үндсэн цалин	283,179,300.00	282,502,803.81
210102	Нэмэгдэл	68,635,400.00	69,087,026.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	28,305,000.00	28,305,000.00
210104	Урамшуулал	42,431,100.00	42,655,970.19
2102	Ажил олгогчоос индгийн даатгалд төлөх шимтгэл	53,996,800.00	53,996,800.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	38,234,800.00	38,056,893.07
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,340,500.00	4,169,471.32
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,472,400.00	3,329,456.04
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	868,100.00	767,361.86
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,081,000.00	7,673,617.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	81,368,500.00	81,302,201.11
210301	Гэрэл, цахилгаан	4,985,000.00	4,618,099.11
210302	Түлш, халаалт	73,317,100.00	73,385,312.00
210303	Цэвэр, бохир ус	3,066,400.00	3,298,790.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	21,624,700.00	21,514,289.89
210401	Бичиг хэрэг	3,336,700.00	3,336,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	11,544,700.00	11,199,562.39
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,655,700.00	3,329,527.50
210405	Хог хаягдал зайлцуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	365,300.00	365,300.00
210406	Бага үнэтэй, тургэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,722,300.00	3,283,200.00
2105	Нормативт зардал	706,900.00	592,000.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	61,900.00	00.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	645,000.00	592,000.00
2106	Эд хогшил, ургал засварын зардал	14,934,400.00	14,934,100.00

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	5,999,800.00	5,999,500.00
210604	Ургал засвар	8,934,600.00	8,934,600.00
2107	Томилолт, зочны зардал	16,283,000.00	16,266,800.00
210702	Дотоод албан томилолт	16,283,000.00	16,266,800.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,468,400.00	5,907,749.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлб	374,700.00	00.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	2,072,700.00	2,072,650.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	304,300.00	282,308.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	77,000.00	77,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	3,228,900.00	3,204,200.00
210807	Газрын төлбөр	410,800.00	271,591.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	15054700.00	13927100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,827,100.00	10,702,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,227,600.00	3,224,400.00
213	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	835347200.00	837343560.00
2131	Засгийн газрын ургал шилжүүлэг	00.00	2,000,100.00
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	00.00	2,000,100.00
2132	Бусад ургал шилжүүлэг	835,347,200.00	835,343,460.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	306,739,900.00	306,739,868.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтворт суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төреөс үзүүлэх дэмжлэг	525,565,700.00	525,565,630.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,041,600.00	3,037,962.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	1,468,335,400.00	1,468,335,400.00
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,468,335,400.00	1,468,335,400.00
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	1,468,335,400.00	1,468,335,400.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	00.00	7,577,028.29
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	00.00	9,778,510.13
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	31.00	28.00
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	24.00	20.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	06.00	07.00

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	97,732,903.00	
21	ҮРСГАЛ ЗАРДАЛ	97,732,903.00	
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	92,729,388.00	
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	20,055,638.00	
210401	Бичиг хэрэг	895,000.00	
210402	Тээвэр, шатахуун	16,229,038.00	
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,900,000.00	
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,031,600.00	
2106	Эд хогшил, ургал засварын зардал	19,738,250.00	
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,179,900.00	
210604	Ургал засвар	16,558,350.00	
2107	Томилолт, зочны зардал	20,596,000.00	
210702	Дотоод албан томилолт	20,596,000.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	32,339,500.00	
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	24,479,000.00	
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	7,860,500.00	
213	ҮРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	5003515.00	
2131	Засгийн газрын ургал шилжүүлэг	3,515.00	
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	3,515.00	
2132	Бусад ургал шилжүүлэг	5,000,000.00	

213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал		5,000,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		97,732,903.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		97,732,903.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчийн бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		42,157,433.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		48,292,620.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		7,282,850.00
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)-(II)-(I)		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Эрүүл мэндийн газар нь Үр дүнтэй манлайлал бүхий хамт олны чадавхаар салбарын хөгжлийг хангаж, дэвшилтээ технологи нэвтрүүлэн, эрүүл мэндийн цогц тусламж үйлчилгээг үзүүлэн иргэдийн амьдралын чанарыг дээшлүүлэхэд зорилго оршино.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт ороогүй байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дунд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус онд байгууллагын үйл ажиллагаанд ЭМЯ-ны хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудитын газраас тэтгэвэрт гарсан иргэдэд олгох нэг удаагийн тэтгэмж, хөдөө орон нутагт тогтворт суурьшилтай ажиллагсадад олгосон тэтгэмжид хяналт шалгалт хийсэн. Зөрчил илрээгүй.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Эрүүл мэндийн газар 2022 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Байгууллагын мөрдөж буй нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг Эрүүл мэндийн яамнаас батлагдсан нэгдсэн баримт бичгийг мөрддөг.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Эрүүл мэндийн газар 2022 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан “Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 191,174.5 мянган төгрөгөөр буюу 12.3 хувиар буурсан байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	7,577.0	9,778.5	2,201.5
Авлага	5,000.0		(5,000.0)
Бараа материал	420,192.6	260,417.4	(159,775.2)
Үндсэн хөрөнгө	1,123,414.5	1,094,813.7	(28,600.8)
Нийт хөрөнгө	1,556,184.1	1,365,009.6	(191,174.5)
Өр төлбөр			-
Засгийн газрын хувь оролцоо /Эздийн өмч/	1,556,184.1	1,365,009.6	(191,174.5)
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	1,556,184.1	1,365,009.6	(191,174.5)

Бараа материал дансны үлдэгдэл 159,775.2 мянган төгрөгөөр буурсан нь 2021 онд ковидын нөхцөл байдалтай холбоотой Эрүүл мэндийн яамнаас үнэ төлбөргүй ирүүлсэн эм бэлдмэл, багаж хэрэгслийг аймаг, сумдын эрүүл мэндийн байгууллагуудад тараан өгснөөр багассан,

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2022 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг улсын төсвөөс 1,527,260.0 мянган төгрөгөөр төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн 1,527,260.0 мянган төгрөгийн саналаас, 98,863.0 мянган төгрөгөөр зардлыг бууруулж, 1,428,397.0 мянган төгрөгөөр баталсан байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант оны батлагдсан төсвийг Засгийн газрын 107-р тогтоолоор цалинг шинэчлэн тогтоохтой холбоотойгоор 39,938.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж тодотгосон байна.

Гүйцэтгэлээр улсын төвлөрсөн төсвөөс 1,468,335.0 мянган төгрөгийг, төсөл хөтөлбөр нэмэлт санхүүжилттээр 95,450.0 мянган төгрөг, өөрийн орлогоор 2,282.8 мянган төгрөгийг төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 1,564,064.7 мянган төгрөг буюу 99.9 хувтай зарцуулж, 2,003.6 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлсэнтэй холбоотой байна.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл

/мянган төгрөгөөр/

д/д	Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
1	Урсгал зардлын үйл ажиллагаа	1,468,335.4	1,466,335.3	2,000.1	99.9
2	Дээд шатны захирагчаас хуваарилсан	97,732.9	97,729.4	3.5	100.0
	дүн	1,566,068.3	1,564,064.7	2,003.6	99.9

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн иэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Эрүүл мэндийн газарт нэмэлт санхүүжилттээр ДЭМБ-аас 32,054.3 мянган төгрөг, ХӨСҮТ-өөс 28,328.6 мянган төгрөг, НЭМТөвөөс 1,572.0 мянган төгрөг, агуулахын засвар хийх зориулалтаар ЭМЯ-аас 18,392.0 мянган төгрөг, Сумын эмч мэргэжилтний холбооноос 9,853.1 мянган төгрөг, хүүхдийн байгууллагаас 250.0 мянган төгрөг, өөрийн орлогоос 2,282.8 мянган төгрөг нийт 97,732.9 мянган төгрөгийг хөтөлбөрийн зориулалтаар зарцуулан тайлагнасан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дунд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Эрүүл мэндийн газар 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланда аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Си Пи Ти Эй аудит ХХК-ний аудитор Ч.Оюундулам гүйцэтгэж, хяналтыг аудитын газрын менежер Х.Наранцацрал, Аудитын газрын дарга тэргүүлэх аудитор Р.Мөнхтогтох нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Эрүүл мэндийн газар 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Си Пи Ти Эй аудит ХХК-д 2023 оны 01 дүгээр сарын 19-ны өдер 01/52 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2022 оны санхүүгийн үр дүнгийн нийт зардал 1,755,990.9 мянган төгрөгөөс 1.5 хувиар буюу 26,339.8 мянган төгрөгөөр, тогтоосныг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоо шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль хэрэгжиж эхэлсэнтэй холбоотойгоор тус байгууллагад 29 арга хэмжээг түүвэрлэн шалгахаар төлөвлөн хэрэгжүүллээ. Тайлант онд Төрийн хэмнэлтийн тухай хуультай холбоотой алдаа, зөрчил илрээгүй.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланда өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг

тогоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Дундговь аймгийн Эрүүл мэндийн газар нь 2022 онд нийт 1,468,335.0 мянган төгрөгийг шилэн дансанд нийт 165 мэдээ оруулахаас 164 мэдээ оруулж ил тод бүрэн байршуулан ажилласан байна.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн хүрээнд тусгайлан аудит хийгдээгүй болно.

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалтыг зөрчсөн, бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд шалгасан зүйлийг холбогдох шалгуурт нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрыйн аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрыйн аудитын талаар

Эрүүл мэндийн газарт 2022 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд завсрыйн аудит хийгдээгүй.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх аудитаар тогтоосон төлбөрийн акт, зөрчил арилгах албан шаардлага, зөвлөмжийг бүрэн хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 4 Төлбөрийн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	6,137.4	1	6,137,4	100
Албан шаардлага	1	65,376.8	1	65,376.8	100
Зөвлөмж	3	48,078.3	3	48,078.3	100
Нийт дүн	5	119,592.5	5	119,592.5	100

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дундговь аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайланд анхаарал татахуйц асуудал илрээгүй.

Эрүүл мэндийн яамнаас 2,815,279.3 мянган төгрөгийн эм бэлдмэл, багж тоног төхөөрөмж үнэ төлбөргүй ирж эруул мэндийн байгууллагуудад тараагдсан. Эдгээр бараа материал нь хэрэгцээ шаардлагыг хангаж буй эсэх нийцлийн аудит хийх шаардлагатай

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 158.0 мянган төгрөгийн зөрчил¹ илэрснээс, 158.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага хүргүүлсэн.

5.1 Албан шаардлага

1. Мөнгөн гүйлгээний журнал, цалингийн тооцооны хүснэгт 158.0 мянган төгрөгөөр зөрүүтэй байгаа нь *Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1.Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно гэсэн заалтыг зөрчсөн.*

Шийдвэрлэсэн нь: : Зөрчлийг арилгах хугацаатай албан шаардлага хүргүүлсэн.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

---

¹ Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаа лтны тоо	Тоо	Дүн
Мөнгөн гүйлгээний журнал, цалингийн тооцооны хүснэгт зөрүүтэй	1	158.0			1	158.0						
Дүн	1	158.0			1	158.0						

ААБ 5.2: АУДИТААР ИЛЭРСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУДЛЫГ ҮНЭЛЖ, ШИЙДВЭРЛЭХ

Байгууллагын нэр: Дундговь аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Тайлант хугацаа: 2022.12.31

№	Ажил гүйлгээ ний анги, дансны үлдэгдэ	Алдаа, зөрчлийн tovч утга	Мөнгөн дүн	Асуудлыг шийдвэрлэхэд үндэслэл болгосон		Асуудлыг шийдвэрлэсэн байдал			Гаргасан шийдэл
				Холбогдох хууль тогтоомжийн нэр, заалт		Холбогдох стандарты н нэр, заалт	Аудиторы н санал	Аудитыг хянан удирдах ажилтнуудын санал	
				Менежер	Тэргүүлэх аудитор				
A	1	2	3.00	5	6	7	8	9	10
2	урсгал зардал	Цалингийн зардлыг ур дүнгийн тайланд зөрүүтэй тайлагнасан.	158,011.00	Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13.1.Анхан шатны баримт нь нягтлан бодох бүртгэл хөтлөх, санхүүгийн тайлан, мэдээллийг үнэн, зөв гаргах үндэслэл болно.	УСНББОУ C-1	Албан шаардлага хүргүүлэх	Албан шаардлага хүргүүлэх	Албан шаардлага хүргүүлэх	Албан шаардлага хүргүүлэх
Нийт дүн			158,011.00						

Бэлтгэсэн: Аудитор

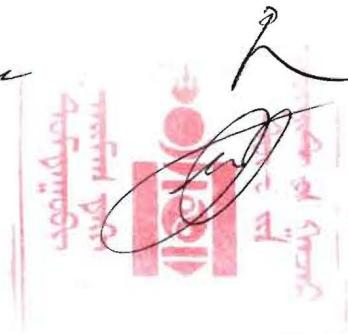
Ч.Оюундулам

Хянасан: Аудитын менежер

Х.Наранцацрал

Хоёр дахь шатанд хянасан: Тэргүүлэх аудитор

Р.Мөнхтогтох

ААБ 5.5: АУДИТААР ИЛРҮҮЛСЭН АЛДАА, ЗӨРЧИЛТЭЙ АСУУДЛЫН БҮРТГЭЛ

Байгууллагын нэр: Дундговь аймгийн Эрүүл мэндийн газар

Тайлант хугацаа: 2022.12.31

№	АЖИЛ гүйлгээн ий анги, дансны үлдэгдэл , тодруулг а	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Шалгагдагч байгууллагы н санал, тайлбар	Аудитын байгууллагаас өгсөн хариу, тайлбар	Гаргасан шийдэл	Шалгагдагч байгууллагын холбогдох хүний	
								Албан тушаал	Овог нэр
A	1	3	4	5	6	7	8	9	10
1	урсгал зардал	Цалингийн зардлыг үр дүнгийн тайланд зөрүүтэй тайлагнасан.	158,011.00	албан шаардлага хүргүүлэх	зөвшөөрсөн	албан шаардлагын хариут 4 сарын 25 ны дотор ирүүлэх	албан шаардлага хүргүүлэх	Дарга, нягтлан бодогч	Б.Алтантөгс Т.Одонцэцэг
Нийт дүн		158,011.00							

Бэлтгэсэн: Аудитор

Ч.Оюундулам

Төсөв захирагч:

Б.Алтантөгс

Хянасан: Аудитын менежер

Х.Наранцацрал

Нягтлан бодогч:

Т.Одонцэцэг

Хоёр дахь шатанд хянасан: Тэргүүлэх аудитор

R.Мөнхтогтох

9034064 X 4816129119

ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТИН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2023 оны 02 сарын 27 өдөр

Дугаар 95

Мандалговь

Зөрчил арилгах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан Төрийн аудитын байгууллагын бүрэн эрхийн хүрээнд Дундговь аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд завсрлын аудит хийлээ.

Аудитаар үр дүнгийн тайланда цалингийн зардлыг 158,011.00 /нэг зүйл тавих найман мянган арван нэгэн/ төгрөгөөр зөрүүтэй тайлагнасан зөрчил илэрлээ.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т /Нягтлан бодох бүртгэлтэй даравал зүйлснийг заавал бүртгэнэ/, 14.4.6-д /бүх зардал/, 20.2.3-т /холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хотойж, синхижүүтэй тайллан гаргах/ заасныг зөрчсөн байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т /Шалгаадагч этгээд хүүль тохиоо/ эсэх, захирагчты хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хүүтиар хүчтэсэн албан ёдурга биеийгээгүй бол алдаа, зорчийг таслан зөвхөөх, давтсан гаргуулахгүй байх татаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлагыг өгнө/. Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.1-д заасныг үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

- Нягтлан бодох бүртгэлийг эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, зааврын дагуу хөтлөх

Албан шаардлагын биелэлтийг 2023 оны 04 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газар¹ т ирүүлэхийг Дундговь аймгийн Эрүүл мэндийн газрын төсвийн шууд захирагч Б.Алтантогс, нягтлан бодогч Т.Одонцэцэг нарт даалгав.

АЛБАН ШААРДЛАГА ӨГСӨН:

АУДИТОР

 Ч.ОЮУНДУЛАМ

БАТАЛГААЖУУЛСАН

ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

 Р.МОНХТОГОХ

¹ Монгол Улс, Дундговь аймаг, Сайнцагаан сум, 7 дугаар баг, Нутгийн удирдлагын ордон, Утас: 70593113

Т. Олонцагт.

Зоргүүсээж
арилгах
албан шаардлагат
хармуйр
огиж.
З. нийл
11/01

ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн удирдлагын ордон. 206, 207, 210, 213 тоот
7-р баг, Сайнцагаан сум, Дундговь аймаг 48090
Утас: 70592439, 70592208, 70593208
И-мэйл: dundgovi@audit.gov.mn

2023. 02. 27 № 02/95
танай _____ -ны № _____ -т

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН
ГАЗРЫН ДАРГЫГ ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
Б.АЛТАНТӨГС ТАНАА

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1-т заасан бүрэн эрхийн хүрээнд Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын 2023 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний дагуу Дундговь аймгийн Эрүүл мэндийн газрын 2022 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийлээ.

Аудитын явцад илэрсэн зөрчлийг арилгуулах албан шаардлагыг хүргүүлж байна. Албан шаардлагыг заасан хугацаанд хэрэгжүүлэн хариу ирүүлэхийг хүсье.

Хавсралт ..... хуудас

ДАРГА

Р.МОНХТОГОХ

0012032260